

Zijn melkkoeien komen in aandacht niet te kort, maar het jongvee volgt fokkerijliefhebber Frans-Jan ter Beek uit Muiden minstens even kritisch. 'Het melken geef ik gerust uit handen, maar de jongveeopfok doe ik altijd zelf.'

Sacha en Frans-Jan ter Beek: 'Kruisligging bepaalt sterk hoe lang een koe mee gaat'

Natuurlijk, Frans-Jan ter Beek vindt het prachtig om aan keuringen mee te doen. Dat de CR Delta Zuid-West Show niet doorgaat vindt hij oprecht jammer: de keuring zou voor zijn excellente Cashdochter Ter Beek Doortje 18 precies op het juiste moment komen en ook de veelbelovende Durhamvaars F-B Durham Tina zou hij graag een keer aan het publiek tonen. Maar of hij puur een fokker van showkoeien is? Nee, zo wil de Noord-Hollandse veehouder zichzelf niet noemen. 'Ik ben niet met fokkerij bezig om een showkoe te fokken. Ik ga voor AB-waardige vaarzen die

F-B Durham Tina (Durham), 88 punten
Prod.: 2,00 305 10.838 2,82 3,20 LW 120

Niet alleen in de eerste week houdt Ter Beek zijn toekomstige generatie melkkoeien goed in de gaten. Het melken geeft Ter Beek gerust uit handen — 'er zijn hier wel vijf verschillende mensen die melken' — maar voeren én de jongveeopfok doet hij altijd zelf. 'Ik doe dat ook graag. Het is mooi om de ontwikkeling van de kalveren te volgen, om te zien dat de kalveren tevreden zijn.'

Ter Beek laat zijn vaarzen jong kalven en hanteert daarom een intensief opfokscheema. 'In het eerste levensjaar halen de kalveren een groei van 980 gram per dag', vermeldt Ter Beek. Al op dertien maanden begint hij met insemineren, ook al zijn sommige pinken nog aan de kleine kant. 'Met deze manier van voeren moeten ze ook vroeg kalven. Anders gaan ze vervetten in de uier.'

Laat keuringliefhebber Ter Beek de pin-

Kien op kalveropfok

Frans-Jan ter Beek: 'Niet puur fokker van showkoeien'

goed zijn in productie, maar dan hoop ik wel dat er ook elk jaar eentje tussenzit die ik mee kan nemen naar de keuring.'

Ter Beek (36) melkt in Muiden samen met zijn vrouw Sacha (32) een quotum vol van 463.000 kg melk. Het bedrijf telt 31 hectare grasland. Naast 50 koeien zijn er zo'n 35 tot 40 stuks jongvee aanwezig.

Niet alle vaarskalveren houdt Ter Beek aan; hij selecteert al jarelang in een vroeg stadium. 'In de eerste week kun je al veel zien aan een kalf. Als een kalf me niet aanstaat, gaat het direct weg.' Zelfs voor de nakomelingen van zijn beste koeien maakt Ter Beek geen uitzondering. 'Een min kalfje vertrekt van het bedrijf.' De Noord-Hollandse fokker is overtuigd van de werking van deze vroege selectie. 'Op dit moment zijn de vaarzen aan de melk die tijdens de MKZ-periode zijn geboren. Toen kon ik niet selecteren. Dat zie ik nu terug. Er lopen toch wat mindere vaarzen tussen.'

Ter Beek Greta (v. Bonatus), 90 punten
Prod.: 3,08 305 11.705 3,20 2,98 LW 100

ken met showpotentie later kalven? Hij schudt zijn hoofd. 'Nee, dat doe ik niet. Een halfjaar later kalven scheelt een halfjaar melkgeld. Bovendien groeien ze ook na het kalven nog goed door.'

Negatieve kruisligging

Zo consequent Ter Beek zijn strategie van jongveeopfok hanteert, zo consequent is hij ook in de fokkerij. Ter Beek gebruikt slechts een paar verschillende stieren per jaar. Voor totaal exterieur ziet hij het liefst minimaal 110 totaal. De nadruk ligt op uier, gevolgd door benen. Binnen de groep stieren die dan nog overblijven, selecteert Ter Beek de hoogste DPS- en Inet-stieren. Op framekenmerken let hij minder sterk. 'De framekenmerken hebben volgens mij geen economische waarde: inhoud niet, middenhand niet en voorhand evenmin.' Voor één framekenmerk maakt Ter Beek een uitzondering: kruisligging. 'Je kunt mij niet betrapen op het gebruik van stieren met een negatieve kruisligging. Als dat onderdeel niet goed is zie je het altijd

terug: met afkalven, het opschonen van de baarmoeder en insemineren. Kruisligging bepaalt heel sterk hoe lang een koe mee kan gaan.'

Het gros van de koeien maakt Ter Beek momenteel drachtig van Grandprix en de Engelse Patronzoon Lucente, terwijl hij ook Derby regelmatig verspuut.

Stieren als Nehls, Lord Lily en Cash hebben veel invloed gehad in de stal. Cashdochter Ter Beek Doortje is de favoriet van Ter Beek. Tijdens de jongste HHH-show veroverde ze een plaatsje bij de laatste vijf. 'Ze combineert melkuitstraling met kracht, heeft de juiste spanning in de bovenbouw en loopt op ijzersterke benen', vindt Ter Beek, die zelf ook regelmatig jureert. Wat voor koeien plaatst hij het liefst op kop? 'In elk geval moet zo'n koe een onberispelijke uier hebben, want ze moet twee keer per dag door de melkstal. Ik wil ook kunnen zien dat het een melkkoe is. Dat betekent dat een koe vrouwelijke vormen moet bezitten. Soms heb je van die enorme krachtpatsers, dat zijn net manwijven.'

Cashdochter Doortje heeft net gekalfd van een fraai Jeromvaarskalf. 'Om eens wat anders te hebben', verduidelijkt Ter Beek het gebruik van de roodbonte Jerom. Zijn enige uitstapje naar roodbont is dat overigens niet. Tussen de pinken loopt de rode Jeromdochter Outlaw Marseille, afkomstig uit de Franse Esquimaudochter Mariott. 'Fokkerij vind ik ook een sociaal gebeuren. Ik doe het niet alleen voor de handel, het is ook leuk om samen met iemand anders iets te kopen.'

Samen met Ids Hellinga, oud-directeur van WWS Holland, is Ter Beek bijvoorbeeld eigenaar van de vaars F-B Durham Tina, die als embryo uit Amerika kwam. Haar moeder is de met 94 punten ingeschreven Amerikaanse koe Hunter Tear-drop. Tina kreeg 88 punten en is ruim honderd dagen bezig aan haar vaarzenlijst. Tijdens de laatste monsternames gaf ze ruim veertig liter per dag.

Gemiddeld produceerden de koeien het afgelopen jaar in 354 dagen 9916 kg melk met 4,27% vet en 3,39% eiwit. Het bedrijfs-gemiddelde heeft hoger gelegen. 'We zijn wat extensiever geworden', verklaart Ter Beek, wiens gemiddelde krachtvoerkosten op 4,69 cent per kg melk liggen. 'Het rantsoen is nu duidelijk eenvoudiger. Dat de productie daardoor lager is vind ik niet erg, als de koeien maar wel de potentie hebben om veel te produceren.'

Inge van Drie